

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 85

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 25 ianuarie 2005

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII		
1.	— Decizie privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară	1
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 545 din 7 decembrie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii	2-4

DECIZII

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE

privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune ordinară

În temeiul art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată,

Camera Deputaților este convocată în prima sesiune ordinară a anului 2005 în ziua de marți, 1 februarie, ora 14,00.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 24 ianuarie 2005.

Nr. 1.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 545**

din 7 decembrie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h)
din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii**

Ioan Vida — președinte
 Nicolae Cochinescu — judecător
 Aspazia Cojocaru — judecător
 Constantin Doldur — judecător
 Kozsokár Gábor — judecător
 Acsinte Gaspar — judecător
 Petre Ninosu — judecător
 Ion Predescu — judecător
 Șerban Viorel Stănoiu — judecător
 Ion Tiucă — procuror
 Daniela Ramona Marițiu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 1.799/2004 al Tribunalului Mureș.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens arată că nu oricine și oricând poate exercita o profesie, meserie sau ocupație, pentru unele dintre acestea fiind nevoie de anumite avize, autorizații sau atestări, fără ca prin aceasta să se încalce dispozițiile constituționale invocate în motivarea excepției. Persoanele care optează pentru exercitarea unor profesii sau meserii pentru care reglementările legale cer și existența avizului, autorizației ori atestării se află într-o situație diferită față de celelalte categorii de salariați cărora nu li se cer aceste documente în momentul încadrării în funcție, ceea ce justifică, în mod obiectiv și rezonabil, tratamentul juridic diferit. De asemenea, nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia dispozițiile art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii încalcă principiul constituțional al liberului acces la justiție. Astfel, dispozițiile art. 56 lit. h) din Codul muncii nu opresc persoana interesată de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărută și de a se prevala de toate garanțiile procesuale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 17 august 2004, pronunțată în Dosarul nr. 1.799/2004, **Tribunalul Mureș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii**, excepție ridicată de instanță, din oficiu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate Tribunalul Mureș susține că dispoziția de lege criticată vine în contradicție cu dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4), art. 11, art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1), art. 20, art. 21 alin. (1), (2) și (3), art. 41 alin. (1), art. 53 și art. 124 alin. (2) din Constituție, deoarece salariatul nu are la dispoziție o contestație împotriva angajatorului în cazul încetării de drept a contractului individual de muncă, o astfel de

contestație fiind inadmisibilă prin prisma prevederilor art. 283 alin. (1) lit. a) din Codul muncii. De asemenea, susține că dispozițiile art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, pe de o parte, elimină egalitatea de arme și de șanse între salariat și angajator, iar pe de altă parte, instanța nu mai poate fi imparțială datorită efectelor obligatorii ale actului administrativ, emis de un terț. Totodată, introducerea de către salariat a unei acțiuni în contencios administrativ nu ar opri producerea de drept a efectelor dispozițiilor art. 56 lit. h) din Codul muncii, repunerea în situația anterioară nefiind permisă decât în cazul concedierii, nu și în ipoteza încetării de drept a contractului. Textul de lege criticat restrânge și în mod nejustificat, disproporționat și discriminatoriu exercitarea dreptului la muncă și, de asemenea, creează o discriminare între salariații cărora li se retrage avizul, autorizația sau atestarea și ceilalți salariați, care prin promovarea unor conflicte de drepturi pot obține de la angajator restabilirea exercitării dreptului fundamental la muncă.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că accesul la justiție nu este îngădit în nici un fel, angajatul putându-se adresa instanței judecătorești, care în acest caz va verifica încetarea de drept a contractului, respectiv intervenția retragerii avizului, autorizației sau atestării necesare. De asemenea, susținerea potrivit căreia dreptul la muncă este îngădit deoarece încetarea exercitării dreptului la muncă operează de drept nu poate fi admisă, având în vedere că situația prevăzută la art. 56 lit. h) din Codul muncii, ca și celelalte cazuri de la art. 56, sunt situații obiective care atrag încetarea de drept a contractului de muncă, fără a fi necesară îndeplinirea unei formalități.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 56 lit. h) din Codul muncii, față de art. 16 alin. (1) din Constituție, arată că aceasta nu este întemeiată, deoarece salariații care, pentru exercitarea profesiei, au nevoie de obținerea prealabilă a unui aviz, a unei autorizații sau a unei atestări se află într-o situație diferită față de ceilalți salariați, ceea ce justifică, în mod obiectiv și rezonabil, aplicarea unui tratament juridic diferit, constând în modalități distincte de încetare a raporturilor de muncă. Față de invocarea dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Constituție, arată că prevederile legale criticate nu aduc atingere sub nici un aspect accesului liber la justiție. Astfel, dispozițiile art. 56 lit. h) din Codul muncii nu opresc persoana interesată de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărută și de a se prevala de toate garanțiile procesuale. Cât privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h) din

Codul muncii față de prevederile art. 41 alin. (1) și (2) din Constituție, arată că stabilirea, prin textele de lege criticate, a unor cauze de încetare de drept a contractului individual de muncă nu îngrădește dreptul la muncă și libertatea alegerii profesiei sau a locului de muncă. Prin reglementarea unor condiții speciale pentru exercitarea unor profesii, respectiv obținerea prealabilă de avize, autorizații sau aprobări, nu se încalcă prevederile art. 41 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 5 februarie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

Textul de lege criticat are următorul conținut: „*Contractul individual de muncă încetează de drept: [...] h) de la data retragerii de către autoritățile sau organismele competente a avizelor, autorizațiilor ori atestărilor necesare pentru exercitarea profesiei;*”.

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile art. 1 alin. (3) și (4), art. 11, art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1), art. 20, art. 21 alin. (1), (2) și (3), art. 41 alin. (1), art. 53 și ale art. 124 alin. (2) din Constituția României, ce au următorul conținut:

— Art. 1 alin. (3) și (4): „(3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

(4) *Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale.*”;

— Art. 11: „(1) *Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*

(2) *Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.*

(3) *În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constituției, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constituției.*”;

— Art. 15 alin. (1): „*Cetățenii beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*”;

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”;

— Art. 20: „(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate*

reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”;

— Art. 21 alin. (1), (2) și (3): „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.*

(3) *Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.*”;

— Art. 41 alin. (1): „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.*”;

— Art. 53: „(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) *Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.*”;

— Art. 124 alin. (2): „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispoziția de lege criticată se referă la unul din cazurile în care contractul individual de muncă încetează de drept, și anume de la data retragerii de către autoritățile sau organismele competente a avizelor, autorizațiilor ori atestărilor care sunt necesare unei persoane pentru exercitarea profesiei. Curtea observă că libertatea alegerii profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă intră în conținutul dreptului la muncă, Constituția dând fiecărei persoane posibilitatea de a-și alege profesia, meseria sau ocupația și, desigur, de a-și alege singură locul de muncă.

Curtea reține că dispozițiile constituționale referitoare la alegerea liberă a profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă nu poate fi interpretată în sensul că orice persoană, oricând poate opta pentru exercitarea unei profesii ori a unei meserii sau pentru alegerea oricărui loc de muncă fără a avea pregătirea și calificarea corespunzătoare ori fără a face dovada că a obținut avizul, autorizația sau atestatul, în cazul în care pentru exercitarea unei profesii sau meserii se cere, pe lângă absolvirea studiilor ori calificarea necesară, și acest lucru. Obținerea acestor avize, autorizații sau atestări este motivată de specificul fiecărei profesii sau meserii care presupune o calificare corespunzătoare, precum și anumite aptitudini pe care cel ce dorește să exercite acea meserie sau profesie trebuie să le aibă, tocmai pentru îndeplinirea sarcinilor de la locul de muncă ales. Retragerea avizului, autorizației sau atestatului de către autoritatea sau organismul competent se face numai în momentul în care nu mai sunt îndeplinite condițiile din momentul acordării acestora. Astfel, Curtea nu poate reține critica potrivit căreia dispozițiile art. 56 lit. h) din Codul muncii încalcă prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, Curtea observă că atât emiterea avizelor, autorizației sau atestatelor, cât și retragerea acestora se fac de către autoritățile sau organismele competente în anumite cazuri și condiții stabilite de lege, în mod obiectiv, această retragere având ca efect încetarea de drept a contractului individual de muncă ce se materializează într-un act administrativ al angajatorului. Acest act, dacă a

fost emis în mod abuziv, cu nerespectarea dispozițiilor legale, poate fi contestat în justiție de cel interesat.

Totodată, Curtea reține că instanța judecătorească investită va soluționa acest litigiu cu respectarea tuturor regulilor și garanțiilor procedurale care asigură desfășurarea unui proces echitabil, fiind obligată să aplice în mod imparțial, potrivit art. 124 alin. (3) din Constituție, dispozițiile de lege care au legătură cu acest litigiu, fără a se încălca în vreun fel principiul constituțional al liberului acces la justiție. De asemenea, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea fundamentală, „*persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei*”. Astfel, în cazul în care salariatul se consideră vătămat în drepturile sau în interesele sale legitime prin actul administrativ al autorității, care nu îi acordă sau îi retrage avizul, autorizația sau atestarea, poate cere în justiție recunoașterea dreptului pretins sau interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei suferite, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1) din Constituție.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile de lege criticate vin în contradicție cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că nici aceasta nu este întemeiată.

Persoanele care optează pentru exercitarea unor profesii sau meserii și pentru încadrarea în funcții pentru care reglementările legale cer și existența avizului, autorizației ori atestării din partea unor autorități de specialitate se află într-o situație diferită față de celelalte categorii de salariați cărora nu li se cer aceste documente în momentul încadrării în funcție, ceea ce justifică, în mod obiectiv și rezonabil, tratamentul juridic diferit. Astfel, retragerea de

către autoritatea care le-a emis a avizului, autorizației ori atestării, în momentul în care constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile acordării, retragere ce determină încetarea de drept a contractului individual de muncă pentru încheierea căruia existența acestor documente era o condiție obligatorie, nu reprezintă un tratament juridic discriminator, în sensul interzis de art. 16 alin. (1) din Constituție, ci aplicarea unui tratament juridic diferențiat în raport cu situația diferită în care se află anumite categorii de persoane. De asemenea, Curtea reține că în momentul încheierii contractului individual de muncă persoanele ce încheie acest contract sunt conștiente de existența condiției obligatorii a obținerii avizului, autorizației sau atestatului, în lipsa cărora nu pot fi numite în funcție, precum și de consecințele retragerii acestor documente, care se materializează în încetarea de drept a contractului individual de muncă.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile de lege criticate vin în contradicție cu prevederile art. 15 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că nici aceasta nu este întemeiată, nimeni neputând pretinde inamovibilitate sau stabilitate într-o funcție, fără îndeplinirea criteriilor și condițiilor legale.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 53 din Constituție, Curtea reține că acestea sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, astfel cum s-a arătat anterior, nu s-a constatat.

Față de invocarea dispozițiilor art. 11 și 20 din Constituție, Curtea constată că instanța nu a indicat dispozițiile internaționale considerate a fi încălcate de dispozițiile art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, astfel că nu poate fi reținută nici această critică de neconstituționalitate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 lit. h) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 1.799/2004 al Tribunalului Mureș.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 decembrie 2004.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 224.09.71/150, fax 225.00.43, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

5 948368 000575